

Nieuwsbrief

oktober 2015

Bestuur SPOA:

Sterke partners bij beleggingsbeleid

Veel deelnemers hebben vragen over de deskundigheid van de bestuursleden van SPOA op het gebied van beleggen, zo bleek uit het risicobereidheids-onderzoek van afgelopen voorjaar. Begrijpelijk, want het bestuur bestaat uit openbare apothekers, en dat is nu eenmaal een ander vak dan vermogensbeheer. Ook de lage dekkingsgraad is een reden voor zorg als het gaat om het beleggingsbeleid. Maar de

bestuursleden van SPOA beleggen niet zelf en de dekkingsgraad is iets heel anders dan het beleggingsrendement.

Samenwerking met externe professionals

SPOA staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en vooral voor het beleggingsbeleid gelden strenge regels. Bestuursleden die in de beleggingscommissie zitting nemen, zijn als onderdeel hiervan goed opgeleid voor de uitvoering van hun taak. Tevens is een externe deskundige op gebied van beleggingen lid van de beleggingscommissie. De beleggingscommissie laat zich adviseren door een beleggingsexpert bij de bepaling van het beleggingsbeleid. Het vermogensbeheer zelf wordt vervolgens uitbesteed aan professionele vermogensbeheerders. Omdat het om een fors vermogen gaat, maakt SPOA hierbij gebruik van de beste en grootste vermogensbeheerders ter wereld.

[> Lees verder op pagina 2](#)

Resultaten onderzoek risicobereidheid

[> Lees verder op pagina 3](#)

€ 2,50 per ingelegde euro

[> Lees verder op pagina 5](#)

Pensioenfondsbestuur: een serieuze zaak

[> Lees verder op pagina 4](#)

Hogere premie in 2015

[> Lees verder op pagina 6](#)

Beleggingsrendement is niet hetzelfde als dekkingsgraad

Een veel voorkomend misverstand is dat de dekkingsgraad een indicator is voor de ontwikkeling van het vermogen. En dat een dalende dekkingsgraad direct veroorzaakt wordt door slechte beleggingsrendementen. Deze redenatie klopt echter niet. De dekkingsgraad is wel de belangrijkste indicator voor de financiële positie van een pensioenfonds. Hij geeft de verhouding weer tussen de bezittingen en de verplichtingen van het pensioenfonds. De goede rendementen van de afgelopen jaren zijn in de dekkingsgraad teniet gedaan door snel stijgende verplichtingen. De dekkingsgraad zegt daarom niets over het behaalde rendement op het beheerde vermogen of over bijvoorbeeld de gemiddelde hoogte van de pensioenuitkering per ingelegde euro.

FD: SPOA 45ste in top 100 beste rendement pensioenfondsen

In de top honderd van grootste pensioenfondsen neemt SPOA de 45ste plaats in met een gemiddeld rendement van 11,0 % per jaar over de afgelopen vijf jaar.

Gemiddeld jaarlijks rendement over de afgelopen 5 jaar:

SPMS (Medisch Specialisten):	13,4%
SPOA:	11,0%
Pensioenfonds Tandartsen:	10,9%
Pensioenfonds Zorg en Welzijn:	10,6%
PMA (Medewerkers Apotheken):	8,1%

(Bron: FD, 7 september 2015)

Meer weten over beleggingen en vermogensbeheer? Kijk dan op de website. Klik op 'Over SPOA' en daarna op 'Beleggingsbeleid'.

Beleggingspartners SPOA

AON

In Nederland heeft Pensioenadviseur Aon 10 vestigingen met 1.900 medewerkers. Wereldwijd heeft Aon ruim 61.000 medewerkers. Aon begeleidt het bestuur en de beleggingscommissie van SPOA bij de ontwikkeling van het beleggingsbeleid.

BLACKROCK

Vermogensbeheerder
BlackRock beheert

in totaal USD 4.770 miljard voor haar cliënten. Hiermee is BlackRock de vermogensbeheerder waaraan beleggers wereldwijd het meeste geld toevertrouwen. BlackRock is een van de vermogensbeheerders die het beleggingsbeleid uitvoert voor SPOA.

PIMCO

Vermogensbeheerder

Your Global Investment Authority

Pimco beheert in totaal USD 1.520 miljard voor

haar cliënten. Pimco heeft 2.412 medewerkers, waaronder 763 beleggingsexperts. Pimco is een van de vermogensbeheerders die het beleggingsbeleid uitvoert voor SPOA.

ACADIAN

CBRE

Andere beleggingspartners zijn Acadian en CBRE.

Klankbord als lab voor betere communicatie

Het bestuur van SPOA vindt het belangrijk u zo goed mogelijk te informeren over uw pensioen. Niemand weet dat beter dan u als deelnemer. Het bestuur zoekt nog verdere verbeteringen en wil dat samen met u doen. Dat krijgt de vorm van een klankbordgroep. De bedoeling is dat de leden van de klankbordgroep bijvoorbeeld de website, brieven aan deelnemers, deze nieuwsbrief en andere informatie vooraf of achteraf bespreken. Het doel is om de informatie die wij als fonds aanbieden zo goed

mogelijk te laten aansluiten bij de behoefte van de deelnemers. De klankbordgroep gaat optreden als adviseur van de communicatiecommissie van SPOA. De start van de klankbordgroep is voorzien voor oktober. Deelnemers ontvangen een onkostenvergoeding van 100 euro per bijeenkomst. Hebt u ook belangstelling om deel te nemen aan de klankbordgroep? Meld u aan via het contactformulier op onze website.

Deelnemers SPOA doen mee aan risicobereidheidsonderzoek

Resultaten onderzoek risicobereidheid

Iets méér risico nemen met pensioen mag

In mei onderzocht SPOA wat u vindt van uw pensioenregeling en uw pensioenfonds. Belangrijk onderzoeksthema was bovendien welke risico's u wilt nemen met uw pensioen, in verhouding tot een zekere pensioenuitkering. Het bestuur reageert hieronder op de belangrijkste resultaten uit het onderzoek. Meer informatie over het onderzoek vindt u op de website van SPOA.

Vertrouwen in en band met SPOA

Het vertrouwen dat deelnemers hebben in SPOA ligt lager dan het gemiddelde bij pensioenfondsen. Belangrijkste reden is de twijfel over de deskundigheid bij beleggen, in combinatie met de lage dekkingsgraad.

'Het bestuur heeft begrip voor de zorgen onder deelnemers, maar geeft tevens aan dat een groot deel van deze zorgen onnodig is. In het hoofdartikel van deze nieuwsbrief gaat SPOA uitgebreid op dit onderwerp in.'

Frequenter en pro-actiever communiceren

Het bereik van de nieuwsbrieven is zeer hoog en de website wordt aardig bezocht. Deelnemers willen frequenter en meer proactief worden benaderd. Meer uitleg over beleggingen en beleggingsbeleid is gewenst.

'Het bestuur is blij met de aandacht onder deelnemers en gaat door met de ontwikkeling van het communicatiebeleid. Nieuw is de klankbordgroep waarin deelnemers een belangrijke adviesrol krijgen over het wat en hoe van de communicatie van SPOA.'

Meer risico mag

De deelnemers willen graag verhoging van hun pensioen en hebben daar wat meer risico voor over. De kennis over beleggingen en risico's blijkt uit het onderzoek bij de deelnemers echter beperkt.

'Het bestuur heeft inmiddels maatregelen genomen om het beleggingsbeleid beter overeen te laten komen met de wensen van de deelnemers.'

Dekkingsgraad lager dan andere fondsen

Bijna alle deelnemers zijn op de hoogte van de dekkingsgraad van SPOA. Het merendeel denkt dat die lager is dan bij andere pensioenfondsen.

'De dekkingsgraad is inderdaad van oudsher relatief laag ten opzichte van andere fondsen. Dat heeft te maken met een oude beleidskeuze (uit de jaren '90) om relatief veel pensioen toe te zeggen per ingelegde euro. Maar dat heeft ook geleid tot een aantal kortingen in de afgelopen crisisjaren. Dat is heel pijnlijk geweest voor alle deelnemers. Het pensioenfondsbestuur heeft dit destijds niet op tijd aan zien komen. Dat spijt ons oprecht. Inmiddels zijn maatregelen genomen om de kans op kortingen in de toekomst te beperken.'

'De lage dekkingsgraad betekent echter niet dat SPOA ook financieel slechter presteert. Als het gaat om rendement op beleggingen, scoort het pensioenfonds aanzienlijk beter dan veel andere fondsen. Ook de pensioentoezegging per ingelegde euro maakt pensioen bij SPOA een aantrekkelijke investering voor de deelnemers.'

Financieel tekort: voorkeur voor overslaan verhoging

Als het fonds maatregelen moet nemen om de financiën op orde te brengen, kiezen deelnemers voor het overslaan van verhoging van pensioen(aanspraken). Verlagen en (verder) verhogen van de pensioenleeftijd zijn de laatste opties.

'In het geval dat het pensioenfonds genoodzaakt is maatregelen te nemen, is de voorwaardelijke indexatie het eerste waar we naar kijken. Voor de onvoorwaardelijke indexatie wordt premie betaald – die indexatie niet geven is daarom geen oplossing die gekozen kan worden.'

Geen goed inzicht in de kosten

Deelnemers hebben geen goed inzicht in de kosten en vermoeden dat de pensioenuitvoering bij SPOA duurder is dan bij andere pensioenfonds.

'Het bestuur stelt dat inzicht in de kosten een belangrijk aandachtspunt is. Daarom is onlangs een kostenanalyse gepubliceerd op de website. Daaruit blijkt dat de kosten van SPOA in vergelijking met andere pensioenfonds relatief laag zijn. In de komende nieuwsbrief (verwachting december) en op de deelnemersbijeenkomst staan we dan ook uitgebreid stil bij de kosten van de pensioenuitvoering bij SPOA.'

Pensioenfondsbestuur: een serieuze zaak

Een functie bij het pensioenfonds doet een behoorlijk beroep op de capaciteiten van bestuurders. Het is niet iets om er zo maar even 'bij' te doen. Bestuurders worden uitgebreid getoetst op hun geschiktheid door de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). SPOA heeft, zoals een pensioenfonds hoort te doen, bovendien een plan vastgesteld om de kennis en competenties van de bestuurders nu en in de toekomst te borgen.

Ondersteuning door professionals

De bestuurders van SPOA laten zich ondersteunen door externe professionals. Op de voorpagina las u al over de vermogensbeheerders die de beleggingscommissie ondersteunen. De dagelijkse gang van zaken is in handen van directeur Raimond Siebesma. De communicatiecommissie laat zich adviseren door Bureau voor Pensioencommunicatie en door AZL. Sprenkels & Verschuren ondersteunt het bestuur als adviserend actuaaris. Externe accountant EY verzorgt de controle van de jaarrekening. Ten slotte controleert de certificerende actuaaris elk jaar onder meer of de technische voorzieningen goed zijn vastgesteld en of de voorziening voor de pensioenverplichtingen voldoende veilig is berekend.

Intern toezicht en medezeggenschap

Naast de externe toezichthouders (DNB en AFM) en ondersteuners, heeft SPOA ook intern controle en toezicht geregeld, conform de wetgeving. Het verantwoordingsorgaan beoordeelt het handelen van het bestuur. De Algemene ledenvergadering van de Beroepspensioenvereniging voor Openbare Apothekers (BPOA) wijst de leden van het verantwoordingsorgaan aan. Daarnaast is er een visitatiecommissie die elk jaar de beleids- en bestuursprocessen controleert. Deze commissie heeft bijzondere aandacht voor de manier waarop het fonds omgaat met risico's op de lange termijn.

Meer weten over de organisatie van het pensioenfonds en de werkzaamheden van de verschillende organen? Kijk op www.spoa.nl > Over SPOA > Organisatie. Klik ook eens op 'Toezicht en controle'.

€ 2,50 per ingelegde euro

Dat is de som van de pensioenuitkeringen die een 30-jarige deelnemer naar verwachting ontvangt bij SPOA vanaf pensioenleeftijd 67. Een 50-jarige deelnemer ontvangt vanaf pensioenleeftijd 67 circa € 1,95 per € 1 ingelegde premie. Deelnemers weten vaak niet wat de betaalde pensioenpremie uiteindelijk oplevert bij pensioenering, zo bleek uit het risicobereidheids-onderzoek van afgelopen voorjaar. De opbrengst wordt in veel gevallen onderschat. De helft van de respondenten verwacht ongeveer de inleg terug te krijgen. Slechts 10% verwacht meer dan twee keer de inleg terug te krijgen. Zij hebben het bij het rechte eind.

Hoeveel pensioen krijgt u terug voor uw ingelegde euro's?

Een 30-jarige deelnemer ontvangt in de huidige situatie vanaf pensioenleeftijd 67 in totaal circa € 1,60 aan verwachte pensioenuitkeringen per ingelegde euro. Toekomstige indexaties niet meegerekend. Rekening houdend met de vaste, onvoorwaardelijke indexatie van 1,5% tot de 67-jarige leeftijd, is de som van de verwachte pensioenuitkeringen vanaf pensioenleeftijd 67 circa € 2,50 per ingelegde euro op de pensioenleeftijd.

Ook een 50-jarige deelnemer ontvangt in de huidige situatie circa € 1,60 aan verwachte pensioenuitkeringen vanaf pensioenleeftijd 67 per ingelegde euro. Toekomstige indexaties niet meegerekend. Rekening houdend met de huidige vaste, onvoorwaardelijke indexatie van 1,5% tot de 67-jarige leeftijd, is de som van de verwachte pensioenuitkeringen vanaf pensioenleeftijd 67 circa € 1,95 per ingelegde euro op de pensioenleeftijd.

Het verschil tussen de huidige 30-jarige en 50-jarige deelnemer wordt veroorzaakt doordat een 30-jarige deelnemer langer de onvoorwaardelijke toeslagverlening van 1,5% per jaar ontvangt ($67 - 30 = 37$ jaar i.p.v. $67 - 50 = 17$ jaar). De opgebouwde pensioenaanspraken kunnen in de toekomst verder stijgen als gevolg van voorwaardelijke toeslagverlening of dalen als gevolg van kortingen.

Hoogte toekomstige pensioenuitkering ligt niet vast

De genoemde uitkeringen bestaan uit ouderdoms- en partnerpensioen. Dit is een berekening op basis van de huidige situatie: de aanspraak in 2015 en de huidige levensverwachting vanaf pensioenleeftijd 67. Toekomstige variabele, voorwaardelijke indexaties of kortingen zijn niet meegenomen. Ook andere gebeurtenissen in de toekomst kunnen dit bedrag nog veranderen. Denk aan ontwikkelingen op de financiële markten, veranderende belastingwetgeving of verdere toename van de levensverwachting. De kans is zeer groot dat dit ook gebeurt. Hiermee houden wij bij deze berekening geen rekening. Vandaar dat het verstandig is om periodiek naar de ontwikkeling van uw pensioen te kijken. Bijvoorbeeld op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Hogere premie in 2015

Sinds 1 januari 2015 heeft SPOA een nieuwe pensioenregeling. Daardoor is de manier waarop uw premie wordt vastgesteld gewijzigd. Vanaf dit jaar is de pensioenpremie afhankelijk van uw inkomen. Hoe hoger uw inkomen, hoe meer premie u betaalt en hoe meer pensioen u opbouwt.

De voorschotnota's die u dit jaar hebt ontvangen over kwartaal één en twee, waren nog gebaseerd op de gegevens van vorig jaar. De voorschotnota van kwartaal drie is gebaseerd op de salarisgegevens die u hebt doorgegeven via het portaal. Hebt u geen gegevens doorgegeven? Dan wordt de maximale premie in rekening gebracht. Is dat onterecht? Geef dan alsnog uw fulltime pensioeninkomen en de parttimegraad aan ons door via www.azlonline.nl. Let op: uw parttimegraad is 100% bij een werkweek van 38 uur of meer. De nota van het derde kwartaal bevat eveneens een correctie over de eerste twee kwartalen.

Hebt u vragen over uw voorschotnota? Neem dan contact op met AZL via 088 - 116 3021 of stuur een e-mail naar spoa@azl.eu.

Veranderingen? Geef ze meteen door

Als deelnemer in een beroepspensioenfonds is het van belang dat u veranderingen die belangrijk zijn voor het pensioen, zelf aan ons doorgeeft. Treedt u in dienst bij een openbaar apotheker, gaat u uit dienst of dreigt arbeidsongeschiktheid? Geef het direct aan ons door. Dat kunt u doen met de formulieren op onze website: www.spoa.nl/formulieren-en-downloads.

Nieuwe rekenrente zorgt voor lagere dekkingsgraad

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft besloten per 15 juli 2015 de rekenrente te verlagen. Alle pensioenfondsden moeten deze rekenrente gebruiken om de pensioenverplichtingen vast te stellen. Door deze verlaging van de rekenrente stijgen de pensioenverplichtingen en daardoor daalt de dekkingsgraad. De daling van de dekkingsgraad van SPOA bedraagt ten gevolge hiervan circa 2%.

De rekenrente is de rente waarmee pensioenfondsden berekenen hoeveel vermogen ze nodig hebben om alle pensioenen in de toekomst te kunnen betalen. Die rente verandert elke maand en hangt mede af van de rente op de kapitaalmarkt. Door de structurele verlaging van de rekenrente gaat de dekkingsgraad omlaag. Pensioenfondsden hebben nu namelijk meer vermogen nodig om de pensioenen in de toekomst te kunnen betalen.

Voortaan digitaal?

Deze nieuwsbrief kunt u voortaan ook digitaal ontvangen. Dat betekent dat wij u snel kunnen informeren en dat u de nieuwsbrief altijd en overal kunt lezen waar u toegang hebt tot uw mailbox. Belangstelling? Meld u dan nu aan op www.spoa.nl.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Openbare Apothekers (SPOA), Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen.
Tekst en opmaak: AZL Communicatie.

Reageren op deze nieuwsbrief: spoa@azl.eu of 088 - 116 3021, elke werkdag van 8.30 tot 17.00 uur.
Let op: ons telefoonnummer is gewijzigd!